

(xxxvii, 160.4). Potser també d'un *Pericannnd'dos* mossàrab, on els moriscos arabitzats canviaren el plural romànic *-ddos* en la dessinència plural àr. *-qanṭūn?*

¹ En una combinació òbviament romànica com la de PETRA, fóra desencaminat pensar en una arrel pre-romana com la de *Canillo* o *Canigó*.

Peracols, V. *Peracalç*, ape. a *Paracolls* *Perafita*, V. *Pera Peralada*, V, *-Lada Peralta*, *Peramea*, *Peramola*, V. *Pera Perancisa*, V. *Perenxisa* *Peranera*, *Perapertusa*, *Pera-rua*, V. *Pera Perealac(b)*, V. *Bell -llor* (Maestr.) *Pereixens*, V. *Preixens*

PERELE, PALALES

Llocs menors de la zona central valenciana. Tinc nota completa (extrav.) de *Palales* a Morvedre, de *Pelele* a Carlet, i *Perele* en un altre lloc. Noms pertanyents al complex expressiu estudiat DECH, art. *pelele*, amb port. *pelém*.

PERELLA

Llocs menors, homònims, en el Vallespir, Ripollès, Solsonès i Menorca.

1) Antic castell a la vall de Prats de Molló. Avui pda. i antiga capella a l'esq. del Tec, damunt la vila de Prats (XXIV, 45.5).

MENCIONS ANT. 1595: «un ort situat a la orta més alt<a> de *Parella*» (*Ll. Roig* de Prats de Molló, f° 129); 1679: «Governador de la vila de Prats Molló: castell de *Parella* y Torra de La Guàrdia» (ibid. f° 8V^o). Alart atribueix el nom i origen de Françoise de *Perella*, viuda de Guillem de Ribes, el 1313 «a un dels castells de Prats de Molló» (*RRLR* IV, 48-49); però si s'havia casat amb el Senyor de Ribes, és tant o més probable que es tracti del *Perella* (2) del Ripollès.

En dóna Ponsich molta documentació (*Top.* 84) i podem creure que pot referir-se realment a (1), però no descartem que hi hagi mesclat quelcom del (2) puix que era pròxim a l'altra banda de la serra. Anys 1119, 1137, 1141, 1235: *Perella*; 1140: *Perela*; 1145: *honor Perellae*, i en el S. XIV, 4 cites, com castell. Pierre Vidal opina «le château de St. Jean-de-*Perella*, remonte p-être assez haut, lieu que les ruines que s'y voient encore ne datent q. du S. Xve.»; però que «tirait son nom du propriétaire d'un fief de la vallée» (*Guide Pyr. Or.*, 210). No és més que una de les seves frívols suposicions, fundada només en la tardana grafia «castrum d'en *Perella*», de 1306 (hapax cit. per Ponsich), i és sabut que aquest *En* gratuït la gent popular ha acabat per ficar-lo pertot.

2) *Perella* ja figura com un dels vilars de Sant Joan

de les Abadesses, en docs. des de l'a. 914 (Monsalv. xv, 78.3-83). N'he trobat molta documentació posterior i avui encara hi és conegut un veïnat o pagesia de *peréle*; també està molt difós com cogn. en cat. or. sobretot cap a L'Emp.

Bernat de *Perella* a. 1183, amb el Sagristà de Girona (*Li.Fe.Ma.* i, 448); Ramon de *Perella* signa una transacció entre el mon. de Stes, Creus i Ramon de Montcada (*Li. Bl. de Stes. Creus*, 192).

3) *La Perella*, lloc del Solsonès, al NE. de Solsona, agre. al mun. de Lladurs, tirant cap a La Llena. En docs. que lleigeixo a l'Arx. de Solsona: 1001: *Il·la Perella*, junt amb Lladurs; 1005: *Ipsa Perela*, afr. de La Llena; id. en dos docs de 1049 també de La Llena; 1060: *ipsa Perella*, junt amb Clarà; 1073: *Ipsa Perella* junt amb *Cardener*; 1080: junt amb *Brics*: «Serra q. vocant *Perella*».

4) *Parella*, lloc de Menorca, cap a mig camí de Ciutadella al Cap d'Artrutx; escrit així per Mascaró tant en el nomencl. com en el mapa; *Parelleta* allí prop, segons el mapa Sorà (princ. S. XIX); Camps i Mercadal diu que «se veu cap a ponent colque vegada, dins la mar, una ciutat ---, a Mallorca també l'han vista de la costa de *Capdepera*, davant de Cala Ratjada (altres: «*Ci. de Paradella* o de *Troya*)».

El cert és l'existència d'un NLL *Perella*, que segons Casanovas (*Misc. Griera*) es pron. *parála*, però és impossible que vingui de *parella de bous* o 'jovada que pot llaurar una parella', car s'hi oposa no sols la pron. amb *-t* i no *-y* sinó també la grafia *Perunànime* de les moltes mencions medievals de (1), (2) i (3). En part juga aquí la *Fata Morgana*.

5), 6) i 7) NLL occitans: *Perreille*, bergerie te. *Fraisse des Corbières* [*Perela* a. 990, ss.]. Id., ancien fief [*Perella* des de 908] (Sabarthès, *Di. Top. Aude*); *Pereille-d'en-Haut*, mun. de 1300 h., a l'Arieja, a 4 k. de Lavelanet.

ETIM. És un dels tan nombrosos col·lectius de noms de plantes, formats amb el sufix diminutiu -ETULU / -ETULA: PIRETŪLA 'la petita perereda': tal com *Espinabell* SPINALBETULUM, *Canavelles* CANNABETULAS, probt. *Olivella*: certament *Llorell*, *Rourell*, *Pinell*... (Potser ABIETETULA > *La Badella*?).

PERELLÓ

Nom antic: *La Font del Perelló*, poble i municipi del Baix Ebre, a la costa, al N. del delta de l'Ebre.

DOC. ANT. 1216: *Collum Pereyo* (*BABL* XII, 149); 1335: *la vila de la font del Perelló* (*Llibre Priv. Ulldecona* S. XII-XVI, 139); 1359: *Loch de la Font del Paralo* (*CoDoACA* XII, 43); *vila del Perelló* (*BABL* XII, 38); 1362: *la pobla dez Parallo* (*Llibre Priv. Ulldecona* S. XII-XVI, 145).